

Motion till riksdagen 2025/26:3088

av **Markus Wiechel och Göran Hargestam (båda SD)**

En levande och välmående skärgård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag för att uppmuntra bottenvätt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man kan utveckla arbetet med sjöpungar och tillkännager detta för regeringen.

Bottenvätt

Skärgården är vacker även om många inte ens fått ta del av den. Det finns en stor möjlighet att utveckla vår vackra skärgård samt möjliggöra en mer naturvänlig miljö i skärgården. Om bara viljan finns kan några enkla satsningar skapa förutsättningar för fler människor att nyttja vår skärgård, fler turister att vilja besöka vårt land och inte minst förbättra miljön rent generellt för både växter och djur. Många använder idag vattnet för sina fritidsintressen. Det kan handla om fiske, simning eller båtliv och för båtägare tillkommer något. Vattnet används allt för ofta som toalett vilket bidrar kraftigt till övergödning som påverkar de andra aktiviteterna i skärgården. Mot bakgrund av detta är det bra att det numer är förbjudet att släppa ut toalettavfall från icke k-märkta fritidsbåtar i hav, sjöar och inre vattendrag. En enkel lösning för att underlätta för båtägare att följa denna regel är naturligtvis om kommuner med hamnar ser till att det finns en station eller två där båtägare kan tömma sitt toalettavfall.

Cirka 2 000 000 liter giftig bottenfärg används av svenska båtägare varje år under april och maj månad för att hindra beväxning på båtarnas skrov. Det finns dock ett alternativ där ute, som flitigt används i bland annat flera Stockholmskommuner och som är det miljövänliga alternativet för båtägare, nämligen bottenvätt. Bottenvätt för båtar fungerar ungefär som en bilvätt. Det är ett system av borstar som på runt 15 minuter kan rengöra skrov, köl och roder och som dessutom är föredömligt ur ett miljöperspektiv. Med stöd från bland annat Länsstyrelsen i Stockholm och Naturskyddsföreningen är detta något som kan växa kraftigt i landet, och redan idag medfinansieras projekt genom statsstöd eftersom det klassas som just lokala vattenvårdsprojekt.

Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att ta fram förslag för att förhindra användandet av bottenfärg till förmån för bottentvätt.

Sjöpungar

I ett nytt forskningsprojekt används snabbväxande sjöpungar (som odlas i havet) för att producera biogas. Konceptet, som har utvecklats av IVL-forskaren Fredrik Norén, har fått mångmiljonstöd från Energimyndigheten och EU och bygger på en väl beprövad teknik för att odla musslor där sjöpungarna växer på odlingsband i havet. Precis som musslor får sjöpungarna sin näring genom att filtrera stora mängder vatten från plankton och bakterier. Med en snabb tillväxthastighet (cirka två centimeter per månad) tas kväve och fosfor upp från havet när man skördar, och det uppstår en betydande biomassa som kan fungera som ekologiskt gödsel. I samband med att de lyfts upp rensas också haven från diffusa utsläpp från mindre källor, exempelvis jordbruk. Från att sjöpungarna har setts som problematiska då de förstört musselodlingar finns helt plötsligt ett sätt att utnyttja dem till miljövänligt bränsle samtidigt som de renar våra vatten. I framtiden kan dessa användas inom flera områden då sjöpungen innehåller flera attraktiva ämnen. Av den anledningen bör regeringen återkomma med förslag på hur arbetet med att använda sjöpungar kan utvecklas.

Markus Wiechel (SD)

Göran Hargestam (SD)